

Introducció

L'avaluació de la llicenciatura de Traducció i Interpretació de la Universitat de Vic s'ha desenvolupat durant els cursos 1998/99 i 1999/00.

La fase interna va començar l'octubre de 1998 i va concloure l'abril de 1999. La visita a la titulació va tenir lloc el novembre de 1999 i el corresponent informe extern es va lliurar el desembre.

El procés d'avaluació s'ha dut a terme immediatament després que la titulació hagi fet el disseny d'un nou pla d'estudis que substitueix l'anterior, de 1995. Això ha comportat que la valoració d'aquest nou pla, tot just acabat d'implantar, no hagi estat completa. Tanmateix, el procés d'avaluació ha funcionat correctament. En el comitè d'avaluació intern hi ha hagut representació de la direcció del centre, del professorat, de responsables d'administració i serveis i d'estudiants. El comitè d'avaluació extern ha comptat amb la participació de dos professors –un de la Universitat de Manchester, que ha presidit el comitè, i un de la Universitat de Barcelona– i d'un professional de l'àmbit de la traducció i del periodisme.

Context institucional

La Universitat de Vic pertany a la Fundació Universitària Balmes, creada per l'Ajuntament de Vic. Jurídicament, aquesta fundació és de caràcter mixt públic-privat. Tant la fundació com la universitat són de titularitat privada, però ambdues tenen vocació de servei públic. El seu finançament prové dels fons fundacionals i dels recursos generats per la pròpia activitat, entre ells les matrícules abonades pels seus estudiants –més cares que les de les universitats públiques.

Adscrita a la Universitat de Barcelona, l'any 1993, es va obrir la Facultat de Traducció i Interpretació d'Osona, que forma part dels Estudis Universitaris de Vic. El curs 1995/96 s'inicià el segon cicle de la titulació. Finalment, l'any 1997, coincidint amb el reconeixement de la Universitat de Vic, comença la docència del tercer cicle. La titulació de Traducció i Interpretació és la primera de la UV que ofereix els tres cicles de l'ensenyament.

A Catalunya, Traducció i Interpretació té tres especialitats, la d'Anglès, la d'Alemany i la de Francès. La Universitat de Vic només ofereix la d'Anglès, tot i que es poden estudiar l'alemany i el francès, com a segona llengua.

L'ensenyament de Traducció i Interpretació s'imparteix a la Facultat de Ciències Humanes, Traducció i Documentació, juntament amb la diplomatura de Biblioteconomia i Documentació.

Taula 1. Dades generals de la UV. Curs 1998/99

	Traducció i Interpretació
Alumnes de l'ensenyament	351
Alumnes de l'ensenyament a tot Catalunya	1.982 *
Alumnes totals matriculats a la UV	3.825
Alumnes de cycle llarg a la UV	594
% Alumnes respecte dels alumnes totals de la UV	9.2 %
% Alumnes respecte dels alumnes de cycle llarg de la UV	59.1 %
% Alumnes respecte del total d'alumnes de la titulació a Catalunya	17.7 %

(*) En totes les especialitats de Traducció i Interpretació.

L'accés a l' estudi

La UV ofereix 120 places de primer curs dels estudis de Traducció i Interpretació, que representen gairebé el 30% del total de places ofertes de l'especialitat d'Anglès a Catalunya. Aproximadament el 90% dels alumnes que accedeixen a la titulació provenen de les PAAU.

Taula 2. Notes de tall. Evolució 1994/99

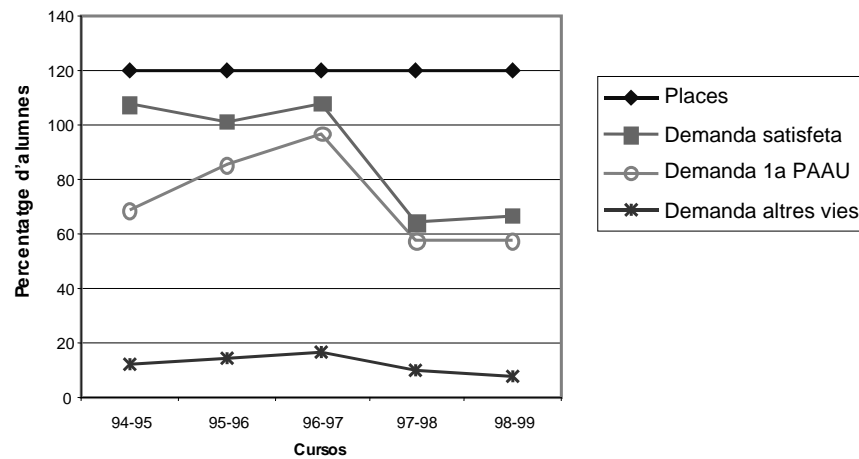
Titulació	Via PAAU				
	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99
Traducció i Interpretació	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0

La demanda global en primera opció és un 20% inferior a l'oferta de places de l'ensenyament. Això fa que la nota d'entrada sigui de 5, tot i que la majoria dels estudiants que accedeixen a la titulació tenen notes entre 5 i 6, i molts, superiors a 6.

Taula 3. Demanda de accés a la titulació. Curs 1998/99

Titulació	Places ofertes	Demanda global en 1a opció	Ratio demanda/oferta	Demanda 1a opció		Demanda satisfeta global
				PAAU	Altres	
Traducció i Interpretació	120	64	0.53	57	7	67
<i>Places ofertes a Catalunya: 810</i>						
<i>Demanda en 1a opció a Catalunya: 1.138</i>						

Traducció i Interpretació UV



La demanda satisfeta global és inferior a l'oferta de places. I pel que fa a la satisfacció de la demanda en primera opció (PAAU i altres vies) s'observa una cobertura del 71% sobre el total de la matrícula.

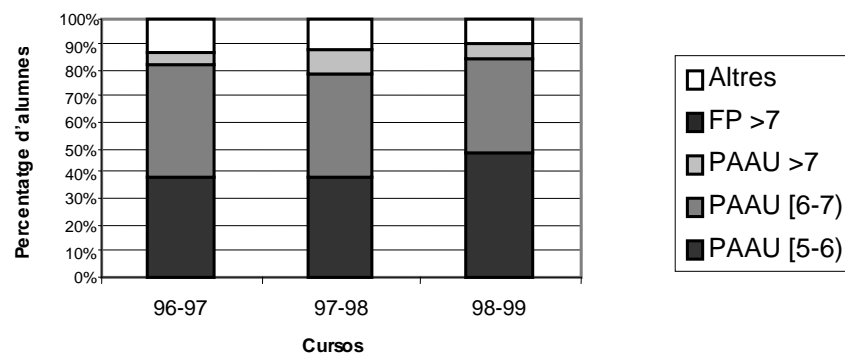
Per gèneres, la matrícula mostra una major presència de dones, al voltant del 68% de les noves matrícules, taxa que s'ha anat reduint respecte d'anys anteriors.

Taula 4. Distribució dels alumnes de 1r curs per notes i via d'accés

Universitat	Via d'accés PAAU								
	Curs 1996/97			Curs 1997/98			Curs 1998/99		
	[5-6]	[6-7]	>7	[5-6]	[6-7]	>7	[5-6]	[6-7]	>7
Traducció i Interpretació	38.9	43.5	4.6	39.1	39.1	7.8	47.8	35.8	7.5

Totes les dades s'ofereixen en percentatge.

Traducció i Interpretació UV



Finalment, caldria comentar que la comarca d'Osona, on es troba situada la Universitat de Vic, no disposa de prou població per cobrir l'oferta de places de l'ensenyament. Això fa que bona part dels estudiants siguin de fora (fonamentalment de l'àrea de Barcelona, on hi ha dues universitats públiques que ofereixen aquests mateixos estudis).

Fites i objectius

L'objectiu de la titulació és el de formar traductors i intèrprets en, com a mínim, dues llengües estrangeres i prou preparats per accedir al mercat de treball en les millors condicions. També es pretén formar redactors, editors i correctors d'estil en la seva pròpia llengua i, alhora, posar les bases tant per a la seva inserció professional en el camp de la premsa, televisió, doblatge cinematogràfic, empreses de turisme, etc., com per a la seva incorporació als estudis de tercer cicle i a la recerca.

De l'avaluació interna es dedueix que tant els professors com els estudiants de la titulació opinen que els objectius estan ben definits. En aquest sentit, la facultat té explicitats els seus objectius formatius, així com la capacitació tècnica que han d'assolir els seus graduats.

El programa de formació

El pla d'estudis vigent va ser publicat al BOE, el 13 d'agost de 1999, i l'avaluació ha tingut en compte tant els resultats del nou pla com els de l'anterior, de 1995.

El pla d'estudis és equilibrat i està ben estructurat, i ofereix als estudiants prou alternatives per poder cursar dos itineraris especialitzats. El nou pla dona resposta a algunes de les mancances detectades en el primer, com ara la conveniència d'introduir la informàtica des del començament de la carrera. A més a més, l'orientació cap a una de les dues especialitats del pla (Interpretació de Conferència i Traducció Especialitzada) queda millor definida. De fet, les especialitats que s'introdueixen en el segon cicle corresponen a orientacions professionals clarament diferenciades.

El nou pla d'estudis posa més èmfasi en l'estudi de la llengua C (és a dir, segona llengua, no materna), augmenta la troncalitat i la dedicació a la traducció inversa i introdueix la informàtica a primer curs. Tot i que el nou pla redueix el nombre d'hores i de crèdits d'interpretació, el de la Universitat de Vic continua sent un dels que dedica més temps a les pràctiques d'aquesta especialització professional.

Pel que fa a l'increment del nivell de coneixement que s'exigeix de la segona llengua, seria bo que la facultat reforqués la seva col·laboració amb l'Escola d'Idiomes de la Universitat.

Taula 5. El programa de formació

	Traducció i Interpretació
Publicació en el BOE	6.6.95
Anys de durada	4
Pla d'estudis	
Crèdits troncats i obligatoris	
<i>Teoria</i>	105
<i>Pràctica</i>	108
Crèdits optatius	57
Crèdits de lliure elecció	30
<i>Total</i>	300
Grau mínim de practicitat	
Nombre d'assignatures optatives ofertes	55
Oferta de crèdits optatius propis	225
% d'optatives al pla d'estudis	19%
Relació d'optativitat	4.47
Projecte final de carrera/Pràcticum	
Projecte final de carrera/Pràcticum	Sí
Pràctiques en empreses	Sí

Taula 5b. El programa de formació

	Traducció i Interpretació
Publicació en el BOE	13.8.99
Anys de durada	4
Pla d'estudis	
Crèdits troncats i obligatoris	Nd
<i>Teoria</i>	114.5
<i>Pràctica</i>	106
Crèdits optatius	49.5
Crèdits de lliure elecció	30
<i>Total</i>	300
Grau mínim de practicitat	
Nombre d'assignatures optatives ofertes	55
Oferta de crèdits optatius propis	210
% d'optatives al pla d'estudis	16.5%
Relació d'optativitat	4.24
Projecte final de carrera/Pràcticum	
Projecte final de carrera/Pràcticum	Sí
Pràctiques en empreses	Sí

Desenvolupament de l'ensenyament

Destaca, en primer lloc, l'alt grau de satisfacció dels estudiants respecte de la docència rebuda i la presència a l'ensenyament d'estudiants molt motivats.

La metodologia docent emprada depèn, en bona part, del tipus de matèria que s'imparteixi. Les dues estratègies docents més utilitzades són la classe magistral i el treball en grup.

Els programes d'estudi de les assignatures –recollits a la Guia de l'Estudiant– estan ben elaborats i donen una informació prou precisa sobre els continguts dels cursos teòrics i pràctics.

El fet que el nombre d'estudiants per grup sigui baix beneficia la qualitat de l'ensenyament, ja que els alumnes poden rebre una atenció molt personalitzada per part dels professors.

Això compensa la teòrica debilitat que comporta per a la titulació tenir una nota d'accés inferior a la dels centres públics que ofereixen la mateixa titulació.

Els estudiants valoren molt positivament la capacitat i la dedicació dels professors a les seves tasques docents i les bones relacions que s'estableixen entre alumnes i professors.

El nou sistema d'atenció tutorial individual ha estat qualificat de molt positiu i el comitè d'avaluació extern n'ha recomanat la consolidació. Aquest sistema, però, representa una càrrega de treball addicional per als docents.

L'assistència a classe, segons l'estimació del professorat, és d'un 70% del total d'alumnes matriculats. Aquest percentatge es redueix al segon cicle.

Hi ha un bon equilibri entre l'avaluació continuada de l'estudiant i la que s'obté a través d'exàmens finals.

La taxa de presentats i aprovats és alta, i això fa que el nombre d'estudiants que realitza la carrera en 4 o 5 anys sigui elevat. Però cal mencionar, com a punt feble, l'alt percentatge d'abandonament dels estudis que s'ha fixat entre el 15 i el 25% de la cohort inicial en els anys anteriors a l'avaluació. Molts d'aquests abandonaments corresponen a estudiants que han aconseguit plaça a la UAB o a la UPF, on la matrícula és més barata i el desplaçament més curt. Per tant, el canvi d'universitat correspon a motius econòmics més que no pas acadèmics.

La facultat ofereix als estudiants que han superats el 50% dels crèdits necessaris per obtenir el títol, la possibilitat de cursar crèdits de lliure elecció fent pràctiques professionals en empreses o institucions. En aquest sentit, la facultat també disposa d'un Servei de Traducció i Interpretació que té, entre d'altres objectius, facilitar als estudiants la inserció al món del treball.

La facultat programa una gran diversitat d'activitats culturals i d'extensió universitària (congressos, conferències, etc.).

La majoria de professors i estudiants de la titulació resideixen fora de Vic i han d'invertir un temps considerable en desplaçament. Això obliga a comprimir els horaris de classe.

Taula 6. Distribució d'alumnes a la titulació. Curs 1998/99

	Traducció i Interpretació
<i>Mitjana d'alumnes per grup de 1r curs</i>	34.5
Teoria	Nd
Pràctica	Nd
<i>Mitjana d'alumnes de nou ingrés de 1r curs</i>	29.2
Teoria	Nd
Pràctica	Nd
<i>Mitjana d'alumnes per grup 1r cicle</i>	23.9
Teoria	Nd
Pràctica	Nd
<i>Mitjana d'alumnes per grup 2n cicle</i>	17.7
Teoria	Nd
Pràctica	Nd
Alumnes totals	351
Alumnes equivalents a temps complet	287

Taula 7. Resultats acadèmics. Curs 1997/98

	Traducció i Interpretació
<i>Taxa d'èxit 1r curs</i>	
1a convocatòria	71.76
2a convocatòria	Nd
<i>Taxa d'èxit 1r cicle</i>	
1a convocatòria	74.86
2a convocatòria	Nd
<i>Taxa d'èxit 2n cicle</i>	
1a convocatòria	86.75
2a convocatòria	Nd
<i>Rendiment acadèmic</i>	
1r curs	64.38
1r cicle	67.90
2n cicle	81.99
Mitjana del nombre de titulats (1996/98)	46
Taxa de graduació	0.61 (1)

(1) $0 < \text{taxa} < 1$

Professorat

La docència de la titulació, l'assumeixen set departaments (Filologia Alemanya, Filologia anglesa, Filologia Catalana, Filologia Espanyola, Filologia Francesa i Interpretació i Traducció). La plantilla docent és de 44 professors.

El professorat està ben qualificat i segueix de prop el progrés dels seus estudiants. Tot i que la major part del professorat prové dels estudis de Filologia, es constata que s'han adaptat molt bé a les necessitats de la titulació de Traducció i Interpretació. Aquesta adaptació és absolutament necessària perquè la formació professional dels estudiants sigui eficient.

El percentatge de doctors entre els professors de la titulació és alt, indicador que demostra la seva capacitat tant per a la docència com per a la recerca. A més a més, hi ha un nombre elevat de professors contractats a temps parcial que exerceixen professionalment de traductors o intèrprets professionals. La seva contribució a la qualitat de la titulació és també important.

Taula 8. Dedicació docent del professorat. Curs 1997/98¹

	Traducció i Interpretació
Titulars (doctors)	54%
Agregats (llicenciats)	46%
Ajudants (diplomats)	–
Associats	–

(1) Les categories professionals i la càrrega docent del professorat de la UV no són equivalents a les de les universitats públiques. Les categories de Titular, Agregat i Ajudant es corresponen amb les de doctor, llicenciat i diplomant. A més a més, hi ha la figura del professor associat, una persona que desenvolupa la seva activitat professional fora de la universitat i que col·labora en la docència en un nombre d'hores reduït i variable.

Instal·lacions

La facultat està ubicada en un antic palau del centre històric de Vic, que ha estat hàbilment adaptat a les necessitats de les aules, els despatxos i la biblioteca. L'ambient és força acollidor per a l'estudi. El principal inconvenient d'aquesta situació és la gran distància que separa la facultat del campus central de la Universitat de Vic, on hi ha la secretaria principal.

Cal dir que la universitat és conscient de la necessitat primordial d'establir una connexió entre la facultat i la secretaria central del campus de Miramarges, per tal d'evitar que els tràmits administratius més habituals es vagin endarrerint.

Si bé l'edifici està ben condicionat per complir les seves funcions, cal mencionar que els espais annexats no ofereixen prou amplitud per realitzar el creixent nombre d'activitats a què es dediquen –fonamentalment tercer cicle i recerca.

Un dels principals problemes que planteja la titulació de Traducció i Interpretació és l'elevat cost dels recursos necessaris per al bon desenvolupament de l'ensenyament: equipaments de traducció simultània, ordinadors i programes de traducció assistida i automàtica, diccionaris electrònics, bases de dades i accés a la xarxa, etc. La titulació avaluada presenta algunes mancances en aquest sentit, especialment pel que fa al parc d'ordinadors disponibles.

El funcionament de la biblioteca és satisfactori, però no disposa de prou fons.

Relacions externes

Es fa un esforç notable per preparar els estudiants per a les sortides laborals que ofereix l'actual mercat de treball. Es troba a faltar, però, una borsa de treball i un sistema d'assessorament i orientació professional a l'estudiant.

La facultat té signats acords d'intercanvi d'estudiants del programa Sòcrates/Erasmus amb vuit universitats europees. Durant el curs 1998/99 el centre ha acollit 18 estudiants Erasmus i 38 estudiants de la llicenciatura han anat a l'estranger.

Recerca

Existeix un clima actiu de recerca, tal i com posa de manifest els llistats de publicacions de professors, però és més a nivell individual que col·lectiu.

Recentment s'han format tres grups de recerca que han rebut suport econòmic del rectorat com a grups pre-competitius.

S'ha valorat positivament l'existència d'un programa de doctorat amb 20 estudiants.

L'editorial Eumo, de la pròpia Universitat, representa un suport important per difondre els resultats de la recerca.